

จากเมืองนอกสู่ปัตตานี : แหล่งซื้อปิ้งเสื่อผ้ามือสอง ของแบรนด์เนม

ฐิตารีย์ ศรีสุรัตน์¹

การดำเนินชีวิตของเราทุกวันนี้คงหลีกเลี่ยงไม่ได้กับปัจจัยสี่ที่เป็นความจำเป็นของมนุษย์ อันประกอบไปด้วย บ้าน อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และ ยารักษาโรค ความจำเป็นพื้นฐานเหล่านี้มักจะเกี่ยวข้องโยงใยกับชีวิตของเรา โดยมันเป็นสิ่งที่ทำให้เราจะต้องทำมาหากินประกอบอาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทองและจับจ่ายใช้สอยแลกเปลี่ยนกับปัจจัยพื้นฐานของชีวิตเหล่านี้

โดยเฉพาะปัจจัยด้านเครื่องนุ่งห่มที่มนุษย์มีความสนใจ สร้างสรรค์ ผลิตเสื้อผ้าให้เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีการออกแบบแฟชั่น มีดีไซน์เนอร์ที่ก่อให้เกิดความเลิศจนหรือลัทธิการจันทองในประเทศแถบยุโรป อเมริกาและเอเชีย อาทิเช่น ฝรั่งเศส อังกฤษ ฮอลแลนด์รวมทั้งประเทศไทย มีแบรนด์เนมเกี่ยวกับเสื้อผ้า ออกมามากมาย ผลพวงจากการออกแบบและผลิตเสื้อผ้าออกมาในแต่ละวันจึงทำให้มีเสื้อผ้าถูกผลิตออกมาอย่างล้นหลาม อันเป็นการเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภคได้มีโอกาสเลือกซื้อเสื้อผ้าได้บ่อยขึ้น ส่งผลให้เสื้อผ้าที่เคยใช้แล้วถูกคัดเลือกว่าออกจากบ้านไปบริจาค โดยมีความคิดว่าเสื้อผ้าเหล่านี้คงจะเป็นประโยชน์กับใครบางคนต่อไป

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เสื้อผ้าที่ถูกคัดเลือกจากเจ้าของที่ไม่ต้องการเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดอาชีพใหม่ในขณะนั้นเกิดขึ้นคือ การขายเสื้อผ้ามือสองซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพหนึ่งที่มีรายได้งาม และผู้ที่

ประกอบอาชีพนี้เป็นรายแรกก็เป็นชาวจังหวัดปัตตานี อย่างไรก็ตามสาระสำคัญของบทความนี้ ผู้เขียนต้องการเสนอแนะแหล่งซื้อปิ้งเสื่อผ้ามือสองที่เป็นแบรนด์เนมจากต่างประเทศในจังหวัดปัตตานี ด้วยคำถามที่ว่าในจังหวัดปัตตานีมีแหล่งซื้อปิ้งเสื่อผ้าเหล่านี้ที่ไหนบ้าง มีอะไรที่นำมาจำหน่าย และเสื้อผ้าเหล่านี้มาจากไหนอย่างไร

จุดเริ่มต้นของเสื่อผ้ามือสอง

เสื่อผ้าและสินค้ามือสองถือได้ว่าเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของภาคใต้ จนกลายเป็นที่นิยมของคนภาคอื่นที่มีโอกาสได้มาท่องเที่ยวยังภาคใต้โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และบางอำเภอของจังหวัดสงขลา จะต้องซื้อหาเสื่อผ้าเหล่านี้กลับไปเป็นของฝาก

โดยเฉพาะหมู่บ้านบางปู หมู่ที่ 2 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เป็นหมู่บ้านที่มีผู้ประกอบการอาชีพค้าขายเสื่อผ้ามือสองมากที่สุด ถึงแม้ว่าหมู่บ้านบางปูมีพื้นที่ติดทะเลเหมาะแก่การประกอบการค้าขายเสื่อผ้ามือสองเกิดจากแต่เดิมชาวบ้านบางปูส่วนมากประกอบอาชีพทำประมง ประมาณปี พ.ศ.2516 ชาวบ้านเริ่มเข้าไปทำงานเป็นลูกจ้างในประเทศมาเลเซีย ได้นำเอาเสื่อผ้าและสินค้าของประเทศมาเลเซียกลับมาขายทุกครั้งที่กลับมาบ้าน

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปรากฏว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจึงเป็นเหตุให้ชาวบ้านยึดอาชีพขายสินค้ามือสอง จนถึงทุกวันนี้ชุมชนบางปุกกลายเป็นแหล่งรวมของพ่อค้ารายใหญ่และรายย่อย โดยร้อยละ 70 ของชุมชนแห่งนี้ได้เลือกประกอบอาชีพขายเสื้อผ้ามือสอง ปัจจุบันนี้ในพื้นที่บางปุกมีสินค้ามือสองขายทั้ง เสื้อ กางเกง รองเท้า ถุงเท้า กระเป๋า ชุดชั้นใน ชุดว่ายน้ำ ตุ๊กตา รวมไปถึงผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัวมือสอง ล้วนเป็นของแบรนด์เนมทั้งสิ้น

จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับพ่อค้าขายเสื้อผ้ามือสองพบว่า เสื้อผ้าและของใช้เหล่านี้ถูกนำมาจาก 2 แหล่งด้วยกันคือ

1. ศูนย์กลางตลาดเสื้อผ้ามือสองตลาดโรงเกลือ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเสื้อผ้าเก่าที่นำมาจำหน่ายที่นี่เป็นเสื้อผ้าที่ได้จากการบริจาคของประเทศตะวันตก และประเทศญี่ปุ่นส่งมาช่วยเหลือประเทศกัมพูชา แต่มีพ่อค้าไปปรับมาจำหน่ายต่อตามตลาดชายแดน ราคากระสอบละประมาณ 6,000 - 7,000 บาท แต่ในฤดูร้อนเสื้อผ้าเก่าได้รับความนิยมนดน้อยลง ราคาขายจึงลดลงเหลือกระสอบละประมาณ 3,000 - 4,000 บาท แต่ละกระสอบเป็นเสื้อผ้าเก่าประเภทเสื้อเชิ้ต เสื้อยืด และกางเกงขาสั้น เป็นต้น (เนาวรัตน์ รัตนพลแสน. 2543 : 11)

2. โรงงานเสื้อผ้ามือสองโกตาบารูหรือปิ้ง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งชาวมาเลเซียนิยมใช้เสื้อผ้ามือสองแต่ไม่นิยมขายเสื้อผ้ามือสองแต่ที่มีขายเนื่องจากสั่งซื้อมาเพื่อทำเป็นผ้าเช็ดมือรถขนส่งสินค้า ในท่าเรือปิ้งจึงมีเสื้อผ้ามือสองโดยเฉพาะกางเกงยีนส์วางขายริมถนนในราคาตัวละ 2 - 3 ริงกิตเท่านั้น (สถาบันข่าวอิสรา. 2550 : ออนไลน์)

นายมะเซ็ง มื้อยอ พ่อค้าขายเสื้อผ้ามือสองเล่าถึงการเริ่มประกอบอาชีพนี้ว่า “ผมเริ่มจากได้เข้าไปรับจ้างดำเนินประเทศมาเลเซีย มีวันหนึ่งได้แก่ได้พาไปซื้อเสื้อผ้าใส่เล่นๆ ตอนแรกก็คิดว่าพาไปซื้อตามตลาดทั่วๆ ไป แต่เมื่อไปถึงก็ได้เห็นโรงงานเสื้อผ้ามือสองกองเต็มไปหมด จึงตัดสินใจยืมเงินเก่าแก่ซื้อเสื้อผ้าในกองนั้นกลับมาขายที่บ้านบางปุก 20 ตัวปรากฏว่าขายได้หมดทุกตัว ครั้งที่สองเข้าไปซื้อเพิ่มอีก 30 ตัวก็ขายได้หมดอีก หลังจากนั้นเลิกรับจ้างดำเนินมาเลเซียเข้าไปซื้อเสื้อผ้ามือสองมาขายเพียงอย่างเดียว รวมเป็นเวลา 32 ปีแล้ว สำหรับราคาที่รับมาแต่ละครั้งนั้นมีอยู่หลายประเภท หากเป็นสินค้าเกรดเอจะมีราคาสูงกว่าสินค้าเกรดบี รองลงมาคือเกรดซี สินค้าเกรดบีราคาก่อนละ 8,500 บาท หากนำมาขายส่งหักค่าขนส่งและภาษีแล้วจะเอาค่าอะไรเพียงกระสอบละ 500 บาท”

นายมะเซ็ง มื้อยอ ยังได้กล่าวถึงการเปิด ก้อนแต่ครั้งต้องใช้ดวงมาช่วยอย่างมาก “ดวงดี ก็จะมีของดีแทรกเข้ามาในก้อน ดวงไม่ดีก็ขาดทุน ไปเลย เมื่อ 3 ปีที่แล้วผมโชคดีมากเปิดก้อนแล้วได้ กางเกงยีนส์สีวายมา 1 ตัว ขายได้ในราคา 20,000 บาท ซึ่งหากโดยเฉลี่ยแล้วต้นทุนจะตกตัวละประมาณ 60 บาท ส่วนใหญ่หากเจอของดีจะขายได้ในราคา ตั้งแต่ 3,000 - 10,000 บาท” สำหรับการคัดเลือก เสื้อผ้าหลังจากซื้อมาแล้วนั้น จะแยกออกเป็น 3 เกรด

เกรดเอจะส่งไปขายที่กรุงเทพฯ ส่วนเกรดบีและซี จะนำมาขายตามตลาดนัด “ผมเลือกไปขายตาม ตลาดใหญ่ๆ เพราะจะขายดีกว่าตลาดเล็กๆ อย่างเช่น ตลาดสะเดา ตลาดคลองแะ จังหวัดสงขลา และ ตลาดรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี รวมทั้งตลาดมะพร้าว จังหวัดยะลา แล้วก็จะมีหยุดทุกๆ วันศุกร์ของสัปดาห์” (สถาบันข่าวอิสรา. 2550 : ออนไลน์)

แหล่งช้อปปิ้งในจังหวัดปัตตานี

วัน	เวลา	สถานที่
อาทิตย์	07.00 น. - 13.00 น. 16.00 น. - 20.00 น.	- ตลาดรูสะมิแล - ตลาดปาลัส - ตลาดเปิดท้ายหน้าตลาดโต้รุ่ง อำเภอเมือง
จันทร์	07.00 น. - 13.00 น.	- ตลาดจะบังติกอ
อังคาร	-	-
พุธ	07.00 น. - 13.00 น. 15.00 น. - 18.00 น.	- ตลาดปาลัส - ตลาดหน้าทัศนสถาน
พฤหัสบดี	07.00 น. - 13.00 น.	- ตลาดตะบังติกอ - ตลาดยะหริ่ง
ศุกร์	16.00 น. - 20.00 น.	- ตลาดเปิดท้าย
เสาร์	07.00 น. - 13.00 น. 16.00 น. - 20.00 น.	- ตลาดยะหริ่ง - ตลาดโคกโพธิ์ - ตลาดเปิดท้ายหน้าตลาดโต้รุ่ง อำเภอเมือง

อย่างไรก็ตามหลังจากช้อปปิ้งได้เสื้อผ้ามือสองมาแล้ว ควรจะต้องระวังความเสี่ยงกับเชื้อแบคทีเรียและเชื้อรา ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคผิวหนังที่ทำให้เกิดโรคกลาก เกื้ออื่น ดังนั้นก่อนที่จะใช้ควรนำมาต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน

ด้วยการต้มน้ำเดือดอย่างน้อย 10 นาทีหรือนำไป แช่น้ำยา เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อแบคทีเรียแล้วนำไป ตากแดดที่แรงๆ (กรมควบคุมโรคติดต่อ. 2550 : ออนไลน์)

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรคติดต่อ. 2550. **ซื้อเสื้อผ้ามือสองระวังเชื้อรา(ออนไลน์)**. สืบค้นจาก <http://www.mcot.net/lady/query.php?id=1408&type=2>. (9 ตุลาคม 2550)
- เนาวรัตน์ รัตนพลแสน. (2543). **การศึกษารูขี楷การค้าเสื้อผ้ามือสอง บ้านหัวแฮด อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันข่าวอิสรา. (2549). **ของดีของแท้จากใต้เสื้อผ้ามือสองมาจากไหน-ไปที่ไหน (ออนไลน์)**. สืบค้นจาก http://www.tjanews.org/cms/index.php?option=com_content&task=&id=660&Itemid=58. (9 ตุลาคม 2550)

